

SLOVO A SLOVESNOST

ČASOPIS PRO OTÁZKY TEORIE A KULTURY JAZYKA

Vydává Československá akademie věd

péčí Ústavu pro jazyk český

ROČNÍK XXXIV

1973

ACADEMIA PRAHA

NAKLADATELSTVÍ ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

OBSAH — СОДЕРЖАНИЕ — TABLE DES MATIÈRES

<i>Barnet Vladimír: Komunikativní akt a výpověď</i>	30
Коммуникативный акт и высказывание	
L'acte de communication et l'énonciation	
<i>Bělič Jaromír: Názvy základních nářečních skupin českého jazyka</i> . .	134
Названия основных диалектных групп чешского языка	
Les désignations pour les groupes fondamentaux des dialectes de la langue tchèque	
<i>Blažek Jiří: Knižní monografie o nářeční skladbě východomoravské (V. Michálková, Studie o východomoravské nářeční větě)</i>	250
Книжная монография о синтаксисе диалекта восточной Моравии	
Une monographie consacrée à la syntaxe dialectale en Moravie orientale	
<i>Daneš František: Věty s restriktivními adverbii (jen, pouze, toliko)</i> . .	61
Предложения с ограничительными наречиями (jen, pouze, toliko)	
Les phrases comprenant les adverbes de restriction (jen, pouze, toliko)	
<i>Dokulil Miloš: 80 let akademika Bohuslava Havránka</i>	1
80 лет академика Богуслава Гавранка	
Bohuslav Havránek, membre de l'Académie tchécoslovaque des sciences, octogénaire	
<i>Ducháček Otto: K problematice komponentální analýzy z hlediska romanisty</i>	224
К проблематике компонентного анализа с точки зрения романиста	
Problème de l'analyse componentielle du point de vue du romaniste	
<i>Dvořák Emil: Dialekt a nářeční syntax z různých aspektů (J. Chloupek, Aspekty dialektu)</i>	246
Диалект и диалектный синтаксис с разных точек зрения	
Le dialecte et la syntaxe dialectale dans leurs aspects divers	
<i>Filipec Josef: K otázce sémantického popisu lexikálních jednotek</i> . . .	78
К вопросу семантического описания лексических единиц	
Question de la description sémantique des unités lexicales	
<i>Grepl Miroslav: Vyjadřování modální kategorie záměru</i>	44
Выражение модальной категории замысла	
Les moyens d'exprimer les catégories modales de l'intention	
<i>Grepl Miroslav: Sémantika predikačních kategorií v generativním popisu (J. Panevová - E. Benešová - P. Sgall, Čas a modalita v češtině)</i>	232
Семантика предикативных категорий в генеративном описании	
La sémantique des catégories prédicatives dans une description générative	
<i>Hausenblas Karel: Vysoký — střední — nízký styl a diferenciací stylů dnes</i>	85
Высокий — средний — низкий стили и дифференциация стилей в настоящее время	
Le style élevé, moyen et bas et la différentiation des styles aujourd'hui	
<i>Horálek Karel: K pojmu „ostenze“</i>	27
К понятию „остензия“	
En marge de la notion de l'„ostension“	

<i>Horálek Karel</i> : Dnešní situace a úkoly naší jazykovědy	288
Современное положение и задачи нашей лингвистики	
La situation actuelle et les tâches de la linguistique chez nous	
<i>Horecký Ján</i> : Poznámky k metóde analýzy textu	34
Заметки к методу анализа текста	
Quelques remarques à la méthode de l'analyse du texte	
<i>Hrbáček Josef</i> : Slovenská monografie o frazeológii (J. Mlacek, Zo syntaxe frazeologických jednotiek)	242
Словацкая монография о фразеологии	
Une monographie slovaque consacrée à la phraséologie	
<i>Chloupek Jan</i> : (Ne)aktuálnost slovesného děje	48
(Не)актуальность глагольного действия	
La non-actualité de l'action du verbe	
<i>Jančák Pavel</i> : Hodnocení vlivu příbuzného jazyka na slovní zásobu českého nářečí (Na materiále českých nářečí na Daruvarsku v Jugoslávii)	302
Оценка влияния родственного языка на словарный запас чешского диалекта (На материале чешских диалектов даруварской области в Югославии)	
Évaluation de l'influence d'une langue apparentée sur le lexique d'un dialecte tchèque (basée sur le matériel des dialectes tchèques de la région de Daruvar en Yougoslavie)	
<i>Jedlička Alois</i> : K pojetí a vymezení knižnosti	92
К пониманию и ограничению книжности	
Notion et définition du style littéraire-livresque	
<i>Knappová Miloslava</i> : K otázkám adverbializace.	150
К вопросам адвербиализации	
Quelques questions concernant l'adverbialisation	
<i>Kolektiv oddělení jazykové kultury a stylistiky ÚJČ ČSAV</i> : Účtování výsledků v současné sovětské a západní stylistice (sb. Stilističeskije issledovaniya; M. N. Kožina, O řečeví systémnosti naučného stylu srovnatelného s některými drugými; sb. Literary Style)	320
Коллектив сектора культуры языка и стилистики Института чешского языка ЧСАН: Итоги сопоставления результатов современной советской и западной стилистики	
Membres de la section de Culture de la langue et de stylistique de l'Institut de la langue tchèque, l'Académie tchécoslovaque des sciences: Compte rendu des résultats atteints dans la stylistique soviétique et la stylistique occidentale	
<i>Kolektiv oddělení pro dějiny českého jazyka ÚJČ ČSAV</i> : K lexikálnímu vývoji spisovného jazyka českého v době Karlově.	129
Коллектив сектора истории чешского языка Института чешского языка ЧСАН: К лексическому развитию чешского литературного языка в эпоху Карла Четвертого	
Membres de la section d'Histoire de la langue tchèque de l'Institut de la langue tchèque, l'Académie tchécoslovaque des sciences: Sur l'évolution lexicale de la langue littéraire tchèque à l'époque de Charles IV.	
<i>Komárek Miroslav</i> : K diachronickému studiu hraničních signálů v češtině a slovenštině	124
К диахроническому изучению пограничных сигналов в чешском и словацком языках	
Étude diachronique des signaux de frontière en tchèque et en slovaque	
<i>Kopecký L. V.</i> : О лексико-грамматическом компромиссе в граммати-	

чешком описании	74
O kompromisu mezi lexikem a gramatikou při gramatickém popisu	
Le compromis entre le lexique et la grammaire dans une description grammaticale	
Кореpečný František: Etymologie slova <i>otrokъ</i>	110
Этимология слова <i>отрокъ</i>	
L'étymologie du mot <i>otrokъ</i>	
Kořenský Jan: O jedné metodě lingvistické analýzy veršovaného textu	158
Об одном методе лингвистического анализа рифмованного текста	
Sur une méthode de l'analyse linguistique du texte versifié	
Kořenský Jan: Zasedání Mezinárodní komise pro studium gramatické stavby slovanských jazyků (1972)	177
Заседание Международной комиссии изучения грамматического строя славянских языков (1972)	
Session de la Commission internationale pour l'étude de la structure grammaticale des langues slaves (1972)	
Krámský Jiří: Druhé mezinárodní fonologické zasedání ve Vídni (1972)	174
Второе международное фонологическое заседание в Вене (1972)	
Deuxième session internationale à Vienne (1972) consacrée à la phonologie	
Krámský Jiří: K otázce poměru kvantitativní a kvalitativní stránky jazyka (na příkladech z fonologie)	254
К отношению квантитативной и качественной стороны языка (на примере фонологии)	
Question du rapport entre l'aspect quantitatif et qualitatif de la langue (étude basée sur les faits phonologiques)	
Kraus Jiří: - Uhlířová Ludmila: Polský úvod do kvantitativní lingvistiky (J. Samborová, Slova i liczby)	329
Польское введение в квантитативную лингвистику	
Introduction à la linguistique quantitative publiée en Pologne	
Křístek Václav: Poznámky k problematice argotu a slangů	98
Заметки к проблематике арго и сленгов	
Quelques remarques aux problèmes de l'argot et des jargons professionnels („slangs“)	
Křístek Václav: Josef Jungmann (1773—1773)	273
Иосиф Юнгманн (1773—1773)	
Lamprecht Arnošt: K chronologii foneticko-fonologických změn v praslovanštině	115
К хронологии фонетико-фонологических изменений в праславянском языке	
Chronologie des changements phonétiques et phonologiques dans le slave commun	
Ludvíková Marie - Uhlířová Ludmila: Bulharská práce o struktuře slova v slovanských jazycích (I. Lekov a kol., Vášna struktura na dumata v slovjanskite ezici)	237
Болгарская работа о структуре слова в славянских языках	
Un ouvrage bulgare consacré à la structure du mot dans les langues slaves	
Macura Vladimír: Hierarchie hodnocení jazyků u Jungmanna a jeho doby	280
Иерархия оценок языков у Юнгманна и в его время	
La hierarchie dans l'évaluation des langues chez Josef Jungmann et à son époque	
XI. mezinárodní kongres lingvistů v Bologni	162
11-ый международный конгресс лингвистов в Болоне	
Onzième Congrès international des linguistes à Bologne	

<i>Nebeský Ladislav:</i> O pravdivostních prvcích v gramatice	212
Об истинностных элементах в грамматике	
Les éléments de valeur de vérité en grammaire	
<i>Novák Pavel:</i> O „klamu“ gramatické formy.	146
Об «обмане» грамматической формы	
Sur le „mensonge“ de la forme grammaticale	
<i>Ondruš Šimon:</i> Stav a úkoly slovanskej a indoevropskej historicko- porovnávačej jazykovedy v ČSSR.	298
Состояние и задачи славянского и индоевропейского историко-сопоставитель- ного языкознания в ЧССР	
L'état actuel et les tâches de la linguistique historique et comparée slave et indo- européenne en Tchécoslovaquie	
<i>Panevová Jarmila:</i> Ještě k užití teorie grafů v lingvistice.	335
Еще к применению теории графов в лингвистике	
Encore une fois sur l'utilisation de la théorie des graphiques en linguistique	
<i>Romportl Milan:</i> Věty varovací	71
Предупредительные предложения	
Le phrases exprimant un avis (de prendre garde)	
<i>Sgall Petr:</i> K programu lingvistiky textu.	39
К программе лингвистики текста	
En marge du programme d'une linguistique du texte	
<i>Sgall Petr:</i> Kontextové zapojení a otázková metoda	202
Контекстная связанность и метод вопросов	
L'intégration dans le contexte et la méthode par questions	
<i>Sgall Petr:</i> Přísllovečné určení v generativním popisu slovenštiny (Fr. Miko, The Generative Structure of the Slovak Sentence. Adverbials)	332
Обстоятельство в генеративном описании словацкого языка	
Complément circonstanciel dans la description générative du slovaque	
<i>Skála Emil:</i> O pražské němčině 16. století	215
О немецком языке Праги 16-ого века	
Sur l'allemand des Pragois au 16 ^e siècle	
<i>Skalička Vladimír:</i> O tzv. vnitřním modelu v jazyce.	21
О т. наз. внутренней модели языка	
Le soi-disant modèle interne de la langue	
<i>Svoboda Karel:</i> Strukturní rysy souvětné stavby.	193
Структурные черты строя сложного предложения	
Les traits structuraux dans la construction de la phrase complexe	
<i>Štěpán Josef:</i> Úvod do textové lingvistiky (U. Dressler, Einführung in die Textlinguistik)	327
Введение в лингвистику текста	
Introduction à la linguistique du texte	
<i>Těšitelová Marie:</i> K frekvenci slovesných kategorií	52
К частоте категорий глагола	
Sur la fréquence des catégories verbales	
<i>Trost Pavel:</i> Poznámky o relativní větě	59
Заметки к относительному предложению	
Remarques sur la phrase relative	
<i>Tylová Milena:</i> Soupis prací akademika Bohuslava Havránka za léta 1963—1972.	14
Список работ академика Богислава Гавранка за годы 1963—1972	

Liste des travaux de Bohuslav Havránek, membre de l'Académie tchécoslovaque des sciences, dans les années 1963—1972	
<i>Utěšený Slavomír - Voráč Jaroslav: Základní izoglosy severovýchodočeské nářeční oblasti.</i>	138
Основные изоглоссы северовосточночешской диалектной области	
Les isoglosses de base de la région dialectale de la Bohême du Nord-Est	
<i>Utěšený Slavomír: Dvě nové práce o slovanských jazykových pracích v němčině (G. Bellmann, Slavoteutonica. Lexikalische Untersuchungen zum slawisch-deutschen Sprachkontakt im Ostmittel-deutschen; Je. V. Opeľbaum, Vostočnoslovjanskije leksičeskije elementy v nemeckom jazyke)</i>	257
Две новые работы о славянских лингвистических работах в немецком языке	
Deux ouvrages récents consacrés aux éléments lexicaux slaves en allemand	
<i>Vachek Josef: Přece jen prioritá písma?</i>	104
Все-таки приоритет шрифта?	
La priorité de la graphie existe-t-elle?	
<i>Dopis presidenta ČSSR.</i>	113
Письмо президента ЧССР	
La lettre du M. le Président de la République Socialiste Tchécoslovaque	
<i>Dopis ředitele Institutu slavistiky a balkanistiky AN SSSR</i>	113
Письмо директора Института славистики и балканистики АН СССР	
La lettre du Directeur de l'Institut des langues slaves et balkaniques de l'Académie des sciences de l'URSS	

KRONIKA — ХРОНИКА — CHRONIQUE

O otázkách jazykové teorie a analýzy: Člověk a slovo (J. Pohl, L'homme et le signifiant — J. Chmelová, 348). — N. Chomsky o postavení sémantiky (Studies on Semantics in Generative Grammar — P. Sgall, 190). — Nový pohled na příslovesné určení příčiny v češtině (S. Machová, Příčina v syntaxi češtiny — I. Nebeská, 349).

O voprosax teorii i analiza jazyka: Человек и слово. — Н. Хомски о месте семантики. — Новый взгляд на обстоятельство причины в чешском языке.

Questions de la théorie et de l'analyse linguistique: L'homme et le signifiant. — N. Chomsky sur le rôle de la sémantique. — Une vue nouvelle sur le complément déterminatif en tchèque.

O otázkách lexika, dialektologie a jiných stránkách jazyka: Významná sovětská práce o internacionalizaci lexika (V. V. Akulenko, Voprosy internacionalizacii slovarnogo sostava jazyka — J. Jiráček, 261). — Nová studie o slovenském nářečí v Jugoslávii (D. Dudok, Nárečie Pivnice v Báčke — V. Michálková, 344). — Živé slovo o dialektologii (sb. Živoje slovo v ruskoj reči — J. Skulina, 347). — Monografie o obecné češtině (J. Hronek, Obecná čeština — P. Sgall, 264). — B. Dohnal o Petru Kříčkovi (B. Dohnal, Překladatel a básník (Petr Kříčka a české i cizí překlady z Puškina) — O. Uličná, 266).

O voprosax leksiki, dialektologii i o drugih storonax jazyka: Важная советская работа об интернационализации лексики. — Новая работа о словацком диалекте в Югославии. — Живое слово о диалектологии. — Монография об общедно-разговорном чешском языке. — Б. Догнал о Петре Кржичке.

Questions du lexique, de la dialectologie et des autres aspects de la langue: Un ouvrage soviétique important sur l'internationalisation du lexique. — Une recherche récente d'un dialecte slovaque en Yougoslavie. — Quelques mots importants concernant la dialectologie. — Une monographie consacrée au tchèque commun. — B. Dohnal parle de Petr Kříčka.

O otázkách matematické lingvistiky, psycholingvistiky, sociolingvistiky aj.: Další sovětský sborník kvantitativní lingvistiky (Statistika reči i avtomatičeskij analiz teksta — J. Králík, 187). — Sovětská práce o frekvenci slovních spojení v angličtině (Častotnyj slovar' sočetajivosti sovremennogo anglijskogo jazyka — J. Kraus, 183). — Dvě nové práce ze sovětské psycholingvistiky (R. M. Frumkina, Verojatnost elementov teksta i rečevoje povedenije; sb. Verojatnostnoje prognozirovanije v reči — I. Nebeská, 184). — Příručky nakladatelství Penguin o sociolingvistice a sociální komunikaci (Sociolinguistics; Communication in Face to Face Interaction — J. Kraus, 269). — Frankfurtská čítanka o kontrastivní lingvistice (Reader zur kontrastiven Linguistik, ed. G. Nickel — J. Vachek, 342).

O voprosax matematičeskoj lingvistiky, psiholingvistiky i sociolingvistiky: Дальнейший советский сборник квантитативной лингвистики. — Советская работа о частоте словосочетаний в английском языке. — Две новые работы о советской психолингвистике. — Пособия издательства Пингвин о социолингвистике и о социальной коммуникации. — Франкфуртская хрестоматия о контрастивной лингвистике. *Questions de la linguistique algébrique, de la psycholinguistique et sociolinguistique: Un autre recueil soviétique consacré à la linguistique quantitative.* — Un ouvrage soviétique sur la fréquence des locutions en anglais. — Deux ouvrages récents soviétiques traitant la psycholinguistique. — Manuels de la maison d'édition Penguin consacrés à la sociolinguistique et à la communication sociale. — Recueil de Francfort sur la linguistique contrastive.

Organizace vědecké práce: Oslava osmdesátin akad. Bohuslava Havránka (M. Dokulil, 191). — Celostátní seminář jazykovědců-komunistů o lingvistice marxisticky orientované (1973) (M. Jindra, 339). — Symposium o dětské řeči v Bělehradě (1972) (J. Novotná-Hůrková, 271).

Организация научного труда: Юбилей восьмидесятилетия акад. Богуслава Гавранка. — Общегосударственный семинар лингвистов-коммунистов о марксистски ориентированной лингвистике. — Симпозиум о детской речи в Белеграде.

Organisation des travaux de recherche: La fête du quatre-vingtième anniversaire de Bohuslav Havránek, membre de l'Académie. — Le séminaire d'état des linguistes-communistes consacré à la linguistique à l'orientation marxiste (1973). — Symposium consacré au langage enfantin (Beograd 1972).

Autoři posuzovaných spisů, článků a referátů
 Авторы обсуждаемых работ, статей и докладов
 Auteurs des travaux, articles et comptes-rendus commentés

Akulenko V. V. 261	Horecký J. 339	Muravjevová E. N. 186
Aleksejev P. M. 189	Hronek J. 264	Meveľskij P. B. 189
Andrejčín L. 181	Hřebíček L. 337	Nickel G. 342
Andus M. 271	Chanpira E. 323	Ohijenkova E. A. 347
Anttila R. 175	Chidekel S. S. 183	Opeľbaum Je. V. 260
Balevská-Stankulovová E. 237	Chloupek J. 246	Panevová J. 232
Barthes R. 234	Chomsky N. 190	Pavlovič M. 180, 271
Bektajev K. B. 187	Ivančev Sv. 179	Perebejnosová V. I. 183
Bellmann V. 258	Ivičová M. 178	Petriščevoťa Je. F. 321
Benešová E. 232	Jarch A. V. 186	Piotrovskij R. G. 187
Birnbaum H. 175	Jerofejevová 347	Pisarková K. 179
Bluhme H. 175	Jordanskaja L. N. 336	Pohl J. 348
Brozovič D. 175	Korubin B. 178	Potapovová N. P. 348
Cejtin G. S. 336	Kořenský J. 178	Prokič B. 271
Cilosani T. P. 188	Kostič D. 271	Rozenbaum M. D. 189
Čalákov M. 237	Kožinová M. N. 323	Ružička J. 180
Dejanovová M. 237	Kunze J. 337	Ružička R. 178, 180
Dobrovič A. B. 187	Laskowski R. 180	Sambořová J. 329
Dohnal B. 266	Lehistová I. 175	Senkin A. V. 183
Dressler U. 327	Lekov I. 237	Sgall P. 232, 338
Dudok D. 344	Lüdke H. 175	Skitovová F. L. 347
Enkvist N. E. 324	Lukičová V. 271	Staniševová D. 237
Ferrell J. 176	Lukjanenkov K. F. 187	Todorov T. 325
Fitialov S. Ja. 336	Mackovskij M. S. 186	Topoliňská Z. 180
Frumkinová R. M. 184, 186	Machová S. 340	Toporišič J. 179
Gačečiladze T. G. 188	Mareš F. V. 176	Turiginová L. A. 187
Gerganov E. N. 186	Marjanović A. 271	Ullmann S. 324
Ginzburg G. L. 183	Martinet A. 174	Vachek J. 174
Gorjakinová F. A. 348	Masalovová V. G. 347	Válčkovová M. 237
Grepl M. 178	Michaľk F. 181	Vasičová S. 271
Grigor'jev V. P. 189	Micháľková V. 250	Vasilevič A. P. 186
Gruzberg A. A. 348	Michnevič A. 178	Vinogradovová V. N. 323
Gruzbergová L. A. 348	Mikešová M. 271	Vinokurová T. G. 321
Grochowski M. 180	Miko F. 181, 332	Volková N. O. 183
Guiraud P. 324	Milesová J. 324	Wang W. 176
Haas W. 174	Milic L. T. 324	Wellek R. 324
Hajičová E. 338	Mistrík J. 177	Zagustinová O. E. 186
Horálek K. 339	Mlacek J. 242	Zubov A. V. 189
	Muljačič Z. 176	Zwicky A. M. 176

Řídí akademik Bohuslav Havránek (vedoucí redaktor)
s redakční radou:

František Daneš, Miloš Dokulil, Karel Hausenblas,
čl. kor. Karel Horálek, Miroslav Komárek, Arnošt Lamprecht,
Marie Těšitelová (výkonná redaktorka)